

Правен бюлетин

Теми в броя:

Обнародвани нормативни актове

- Закон за изменение и допълнение на Закона за патентите и регистрацията на полезните модели
- Закон за изменение и допълнение на Закона за лечебните заведения

Проекти на нормативни актове

- Проект на Правилник за структурата, устройството и дейността, правомощията и задълженията на органите за управление на Държавно предприятие „Държавна петролна компания“
- Проект на Наредба за специфичните изисквания при търговия с храни от разстояние

Съдебна практика

- Решение №97/19.10.2020 на ВКС по дело №325/2020 относно своенето на съсобствен фамилен имот

Анализ на броя

- Новият пакет „Мобилност I“

Календар на предстоящи събития

Обнародвани нормативни актове

Закон за изменение и допълнение на Закона за патентите и регистрацията на полезните модели

Законът за изменение и допълнение на Закона за патентите и регистрацията на полезните модели (ЗИД на ЗПРПМ) беше обнародван на 27.10.2020 г. в брой 92 на Държавен вестник. Целта на приетия закон е да се изпълнят изискванията на Решение № 704 на Министерския съвет от 5 октомври 2018 г., съдържащо мерки за трансформация на модела на административно обслужване. Други изменения произтичат от различни разпоредби на европейското законодателство в областта на интелектуалната собственост.

Законът предвижда разширяване на кръга от лицата, които могат да осъществяват представителство пред Патентното ведомство. Представителството вече може да бъде упражнявано и чрез адвокат, като целта е да се намали административната тежест за потребителите. Законът също така въвежда задължение за представителите и адвокатите, упражняващи дейност по представителство на индустриална собственост, да имат сключена застраховка „Професионална отговорност“. Целта на застраховката е да се гарантира покриване на вредите, които могат да настъпят при неправомерни действия от страна на осъществяващите представителство.

Част от промените в ЗПРПМ се отнасят до регламентирането на дейността на представителите на индустриална собственост. В Закона се създава нова глава „Представители на индустриална собственост“, която в по-голямата си част възпроизвежда текстовете на Наредбата за представителите по индустриална собственост, обнародвана в ДВ на 8 август 2017 г.

С цел прилагане на законодателството на ЕС в областта на интелектуалната собственост законът предвижда, че ако за национален патент за изобретение има издаден европейски патент с единно действие с една и съща дата на едно и също лице, то националният патент прекратява действието си в обхвата, в който е идентичен с европейския патент.

Искането за удължаване на срок, пропуснат поради особени непредвидени обстоятелства, вече може да

се подава до един месец след отпадане на причината за пропускане на срока, но не по-късно от три месеца от изтичането на пропуснатия срок.

Закон за изменение и допълнение на Закона за лечебните заведения

В началото на месец октомври бяха обнародвани промените в Закона за лечебните заведения.

Те са свързани с необходимостта от привеждане на Закона за лечебните заведения в съответствие със Закона за публичните предприятия (ЗПП) по отношение на изискванията за избиране и назначаване на членове на органите за управление и контрол на държавните и общински лечебни заведения, както и на изискванията за предсрочното прекратяване на договора за назначаване на членове на органите за управление и контрол на държавните и общински лечебни заведения.

Нов момент са изискванията към състава на контролните органи на държавните и общински лечебни заведения. Изпълнителните директори на университетските болници ще могат да преподават в съответните медицински висши учебни заведения на законово основание по трудов договор или по служебно правоотношение.

Проекти на нормативни актове

Проект на Правилник за структурата, устройството и дейността, правомощията и задълженията на органите за управление на Държавно предприятие „Държавна петролна компания“

С промени в Закона за държавните резерви и военновременните запаси (ЗДРВЗ) се създава Държавно предприятие „Държавна петролна компания“ със статут на държавно предприятие по смисъла на Търговския закон. Предметът на дейност на държавното предприятие е създаване, съхраняване, опазване, обновяване и продажба на държавните резерви и военновременните запаси от нефт и нефтопродукти по ЗДРВЗ; създаване, съхраняване, обновяване и продажба на запаси от нефт и нефтопродукти по смисъла на Закона за запасите от нефт и нефтопродукти, както и управление, поддръжка, експлоатация и изграждане

на петролни бази за съхранение на резерви и запаси от нефт и нефтопродукти.

Структурата, устройството и дейността на Държавно предприятие „Държавна петролна компания“, правомощията и задълженията на органите му за управление се определят с правилник, приет от Министерския съвет.

Проектът беше на етап обществено обсъждане до 21.10.2020 г., а в момента се обсъжда по комисии.

Проект на Наредба за специфичните изисквания при търговия с храни от разстояние

Проектът на Наредбата за специфичните изисквания при търговия с храни от разстояние е изготвен от Министерството на земеделието, храните и горите и се намира на етап обществено обсъждане до 7.11.2020 г.

Предложените разпоредби регулират изискванията към и контрола на търговията с храни от разстояние. Такава търговия по смисъла на Наредбата обхваща предлагането и разпространението на храни чрез средствата за комуникация от разстояние (като интернет страница, телефонен номер, пощенски адрес, и др.), между бизнес оператори с храни или между бизнес оператор и краен потребител. Предвижда се лицата, осъществяващи търговия с храни от разстояние, включително и доставчиците на услуги, да се регистрират по реда на чл. 61 от Закона за храните. При извършването на търговия с храни от разстояние се допуска използването на превозни средства като мотоциклети, велосипеди и др., ако превозното средство е обозначено с наименованието на бизнес оператора доставчик. Контролът при извършването на търговия с храни от разстояние се осъществява от Българската агенция по безопасност на храните (БАБХ).

Съдебна практика

Решение №97/19.10.2020 на ВКС по дело №325/2020 относно своенето на съсобствен фамилен имот

С решение №97/19.10.2020 Върховният касационен съд даде отговор на въпроса дали в случая на няколко съсобственици, живеещи в една жилищна сграда с няколко жилищни обекта, като всеки от съсобствениците е установил самостоятелна фактическа власт върху отделен обект със знанието и без противопоставянето на другите съсобственици в продължение на повече от десет години, трябва да се

извършват никакви други действия по отблъскване владението на другите съсобственици.

ВКС разясни, че за придобиването на недвижим имот е необходимо както фактическо упражняване на власт върху вещта (владение), така и намерение за своене. В случая на съсобственост, ако някой съсобственик ползва съсобствената вещ, той е владеец на своята част и държател на идеалната част на другите съсобственици. За да може този съсобственик да придобие частите на останалите съсобственици, той трябва да демонстрира, че е отблъснал тяхното намерение и е започнал да свои техните части за себе си.

За превръщането на държането във владение не се изисква специален акт. Когато съсобствените имоти са фактически разделени, така че всеки от съсобствениците установява самостоятелна власт върху конкретен имот и живее в него без възражение от останалите съсобственици, както и без да има спорове за упражняване на права на съсобственик, то тогава съсобствениците демонстрират промяна на намерението за своене и установяване на владение за себе си. Когато тези действия продължават над 10 години, предпоставките на придобивната давност са реализирани.

ВКС също така подчерта, че наличието на добри или лоши отношения между съсобствениците е без значение за факта на владение и не е основание за прекъсване и спиране на давността.

Анализ на броя

Новият пакет „Мобилност I“

През април тази година Европейският парламент (ЕП) одобри окончателно три правни акта, формиращи пакет "Мобилност I". Пакет „Мобилност I“ е предназначен за справяне с редица проблеми и подпомагане на различни инициативи в сектора на европейския автомобилен транспорт. Той е насочен към поддържане на гладкото функциониране на Единния пазар на Европейския съюз (ЕС), осигуряване на ефикасност и устойчивост на автомобилния транспорт в ЕС и подобряване на социалните условия за шофьорите.

На 31 юли 2020 г. в Официалния вестник на Европейския съюз бяха публикувани, приетите от Съвета на Европейския съюз, правни актове в областта

на международния автомобилен превоз на товари от Пакета „Мобилност I“:

- Регламент (ЕС) 2020/1054 на Европейския парламент и на Съвета от 15 юли 2020 година за изменение на Регламент (ЕО) № 561/2006 по отношение на минималните изисквания за максималното дневно и седмично време на управление, минималните прекъсвания и дневните и седмичните почивки, и на Регламент (ЕС) № 165/2014 по отношение на установяването на местоположението чрез тахографи;

- Регламент (ЕС) 2020/1055 на Европейския парламент и на Съвета от 15 юли 2020 година за изменение на регламенти (ЕО) № 1071/2009, (ЕО) № 1072/2009 и (ЕС) № 1024/2012 с оглед на адаптирането им към развитието в сектора на автомобилния транспорт и

- Директива (ЕС) 2020/1057 на Европейския парламент и на Съвета от 15 юли 2020 година за определяне на специфични правила във връзка с Директива 96/71/ЕО и Директива 2014/67/ЕС за командироването на водачи в сектора на автомобилния транспорт и за изменение на Директива 2006/22/ЕО по отношение на изискванията за изпълнение и Регламент (ЕС) № 1024/2012.

Част от новите правила, поместени в „Мобилност I“, основно имат за цел гарантирането на по-добри условия на труд на работниците в транспортния сектор.

По-конкретно, новата уредба за командироване се отнася за водачите, извършващи каботажни и трансгранични транспортни операции (с изключение на транзит), двустранни операции и двустранни операции с две допълнителни операции по товарене или разтоварване.

Според ЕП тази правна рамка ще осигури на шофьорите справедливо заплащане, регулирани и сигурни почивки по време на работа и прекарване на повече време у дома.

Въпреки на пръв поглед хуманитарно насочения замисъл на „Пакета“, той предизвика бурни реакции в редица европейски държави, включително България.

Причината за това бяха няколко от разпоредбите на новите правни актове, свързани с:

- връщането на превозното средство (ТИР-а) на всеки 8 седмици в страната на регистрация на транспортната компания;
- връщане на шофьорите в постоянното им местоживеене на всеки 4 седмици;
- забрана за ползването на седмичните почивки от водачите от кабината на превозното средство.

Тахографите на превозните средства ще бъдат използвани за регистрация на преминаването на граници, с цел борба с измамите. За предотвратяване на системния каботаж пък ще се въведе „срок на прекъсване“ от четири дни преди извършването на по-нататъшни каботажни операции в рамките на същата държава със същото превозно средство.

В процеса на приемане на новите регулации, основните искания на българските евродепутати бяха насочени срещу връщането на камионите в страната на регистрация на транспортната компания на всеки 8 седмици и връщането на водачите у дома на всеки 4 седмици.

С приемането на споменатите разпоредби на практика се оказва, че транспортните фирми, регистрирани в държавите от покрайнините на ЕС ще имат много по-малък обхват на дейност в Европа, тъй като значително ще се скъси периодът и съответно маршрутът на доставките им из континента.

В резултат на това, има опасност големите български транспортни компании да търсят вариант за преместване извън страната, напр. в централната част на Европа, където бизнесът им няма да е до такава степен засегнат от промените. Някои местни транспортни компании дори вече обявиха, че ще предприемат действия именно в тази насока.

Впоследствие обаче нито една поискана поправка от България и периферните страни на ЕС по спорните разпоредби на пакет "Мобилност I" не беше приета от транспортната комисия на Европейския парламент.

Напротив, с 520 гласа „за“ и 160 „против“ промените бяха окончателно приети от ЕП.

В отговор на това, България подготвя дело пред Съда на ЕС срещу "Мобилност I". Към делото са поканени да участват останалите страни от ЕС, които също са против обвинения за дискриминационен Пакет – Румъния, Полша, Унгария, Литва, Латвия, Малта, Кипър, Естония

т.е. държави, разположени по границите на ЕС, които биха били от най-засегнатите от промените.

От друга страна, пакетът, имащ за цел да защити правата на водачите на превозни средства, беше критикуван и от самите тях, тъй като новите разпоредби ги лишават от възможността за по-кратък период от време да осъществят по-голяма печалба.

Приетите правила ще влязат в сила след публикуването им в Официалния вестник на ЕС през следващите седмици, като спорните разпоредби относно връщането на ТИР-а на всеки 8 седмици в страната на регистрацията ще влязат в сила в началото на 2022 г., а всички останали разпоредби вкл. за прибирането на шофьорите у дома – 20 дни след обнародването в държавния вестник на ЕС.

В началото на юли месец тази година Европейската комисия дори излезе с изявление, че новият набор от правила включва елементи, които не са непременно в съответствие с амбициите на Европейския зелен пакт и с поставената от Европейския съвет цел за постигане на неутрален по отношение на климата ЕС до 2050 г., а задължението за връщане на камионите може да доведе до неефективност на транспортната система.

В момента се провеждат оценки на въздействието, като заключенията ще бъдат готови до края на годината и ако е необходимо, Комисията ще упражни правото си да излезе с целево законодателно предложение преди съответните разпоредби да влязат в сила.

Ние от Делойт ще продължаваме да следим развитието по темата, като сме на разположение при нужда от допълнителна информация или разяснения.

Автор: адв. Симона Тонева

Други обнародвани нормативни актове

ДВ, бр. 85 от 02.10.2020 г.

Закон за изменение и допълнение на Закона за Министерството на вътрешните работи

Закон за изменение и допълнение на Закона за физическото възпитание и спорта

Закон за изменение и допълнение на Закона за съсловните организации на медицинските сестри, акушерките и асоциираните медицински специалисти, на зъботехниците и на помощник-фармацевтите

Закон за изменение на Закона за лечебните заведения

Постановление № 267 от 25 септември 2020 г. за одобряване на Тарифа за таксите за издаване и подновяване на лиценз за предоставяне на социални услуги

Наредба за изменение на Наредба № 6 от 2018 г. за условията и реда за предоставяне на финансова помощ по Национална програма за подпомагане на лозаро-винарския сектор за периода 2019 – 2023 г.

Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 5 от 2016 г. за предучилищното образование

Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 10 от 2016 г. за организация на дейностите в училищното образование

Наредба за изменение и допълнение на Наредба № Н-4 от 2012 г. за характеризиране на повърхностни води

ДВ, бр. 86 от 06.10.2020 г.

Закон за изменение и допълнение на Закона за съдебната власт

Постановление № 271 от 30 септември 2020 г. за одобряване на допълнителни разходи/трансфери за 2020 г. за изплащане на стипендии по Програмата на мерките за закрила на деца с изявени дарби от държавни, общински и частни училища през 2020 г., приета с Постановление № 50 на Министерския съвет от 2020 г.

Постановление № 272 от 1 октомври 2020 г. за изменение и допълнение на Наредбата за предоставяне на речни информационни услуги по вътрешните водни пътища на Република България,

приета с Постановление № 329 на Министерския съвет от 2007 г.

Постановление № 273 от 1 октомври 2020 г. за изменение и допълнение на Тарифа № 4 за таксите, които се събират в системата на Министерството на вътрешните работи по Закона за държавните такси, приета с Постановление № 53 на Министерския съвет от 1998 г.

Постановление № 274 от 1 октомври 2020 г. за изменение и допълнение на Постановление № 382 на Министерския съвет от 2015 г. за приемане на План за развитие на въоръжените сили до 2020 г.

Наредба № 4 от 23 септември 2020 г. за надзор и мониторинг на зоонозите при профилактиката, ограничаването и ликвидирането им

Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 2 от 2014 г. за класификация на отпадъците

Наредба № РД-02-20-2 от 28 септември 2020 г. за условията и реда за проектиране, изграждане, въвеждане в експлоатация и контрол на станции за зареждане на автомобили, задвижвани с гориво водород

ДВ, бр. 87 от 09.10.2020 г.

Закон за ратифициране на Споразумението за принос между Република България и Европейската инвестиционна банка по отношение на Паневропейския гаранционен фонд в отговор на COVID-19 и Споразумението за гаранция при първо поискване между първоначалните гаранти и присъединяващите се впоследствие гаранти и Европейската инвестиционна банка, подписани от българска страна на 9 юли 2020 г. в София и от страна на Европейската инвестиционна банка на 24 август 2020 г. в Люксембург

Закон за ратифициране на Измененията от 2008 г. на Конвенцията за Международната организация за подвижни спътникови далекосъобщения, одобрени на 20-ата сесия на Общото събрание

Наредба № 5 от 30 септември 2020 г. за здравните изисквания към животните, от които се добиват храни

Наредба за изменение и допълнение на Наредба № Н-6 от 2009 г. за формиране и управление на музейните фондове

Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 9 от 2016 г. за институциите в системата на предучилищното и училищното образование

Наредба за допълнение на Наредба № 60 от 2009 г. за одобряване типа на нови моторни превозни средства и техните ремаркета

ДВ, бр. 88 от 13.10.2020 г.

Закон за изменение и допълнение на Изборния кодекс

Постановление № 276 от 8 октомври 2020 г. за изменение и допълнение на Наредбата за процедурата за определяне на състава и дейността на одитните комитети в организациите от публичния сектор, приета с Постановление № 24 на Министерския съвет от 2017 г.

ДВ, бр. 89 от 16.10.2020 г.

Закон за ратифициране на Споразумението за прекратяване на двустранните инвестиционни договори между държавите – членки на Европейския съюз

Закон за ратифициране на Устава на Международната мрежа за малки и средни предприятия и на Устава на Асоциацията на Европейските организации за насърчаване на търговията

Закон за изменение и допълнение на Закона за убежището и бежанците

Постановление № 278 от 12 октомври 2020 г. за изменение и допълнение на Постановление № 151 на Министерския съвет от 2020 г. за определяне на условията и реда за изплащане на средства за запазване на заетостта на работници и служители след периода на извънредното положение, обявено с решение на Народното събрание от 13 март 2020 г., и извънредната епидемична обстановка, обявена с Решение № 325 и удължена с Решение № 378 на Министерския съвет от 2020 г.

Наредба № 7 от 9 октомври 2020 г. за условията и реда за вземане на проби и лабораторно изпитване на храни

ДВ, бр. 90 от 20.10.2020 г.

Постановление № 279 от 14 октомври 2020 г. за изменение и допълнение на Устройствения правилник

на Българската агенция по безопасност на храните, приет с Постановление № 35 на Министерския съвет от 2011 г.

Постановление № 282 от 15 октомври 2020 г. за одобряване на допълнителни разходи за 2020 г. по бюджета на Държавен фонд „Земеделие“ за финансиране на разходи за данък върху добавената стойност на общини по одобрени за подпомагане проекти по Програмата за развитие на селските райони за периода 2014 – 2020 г.

Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 3 от 2007 г. за здравните изисквания към детските градини

Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 26 от 2008 г. за устройството и дейността на детските ясли и детските кухни и здравните изисквания към тях

ДВ, бр. 91 от 23.10.2020 г.

Наредба за изменение на Наредба № 4 от 2009 г. за условията и реда за предписване и отпускане на лекарствени продукти

Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 1 от 2019 г. за тренъорските кадри

ДВ, бр. 92 от 27.10.2020 г.

Закон за ратифициране на Учредителния договор на Международната асоциация за развитие от 24 септември 1960 г.

Постановление № 285 от 22 октомври 2020 г. за одобряване на допълнителен трансфер по бюджета на държавното обществено осигуряване за 2020 г.

Постановление № 287 от 22 октомври 2020 г. за изменение и допълнение на Наредбата за финансирането на институциите в системата на предучилищното и училищното образование, приета с Постановление № 219 на Министерския съвет от 2017 г.

Постановление № 290 от 23 октомври 2020 г. за одобряване на допълнителни разходи/трансфери за 2020 г. за финансово осигуряване на дейности по Национална програма „Оптимизиране на вътрешната структура на персонала“, одобрена с Решение № 285 на Министерския съвет от 2020 г. за одобряване на национални програми за развитие на образованието

Постановление № 291 от 23 октомври 2020 г. за изменение и допълнение на Наредбата за приобщаващото образование, приета с Постановление № 232 на Министерския съвет от 2017 г.

Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 4 от 2017 г. за нормиране и заплащане на труда

Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 7 от 1999 г. за регистрация на гражданските въздухоплавателни средства в Република България.

Календар

---

11 ноември 2020 г.   **Работа и пребиваване на чужденци в България. Успешно планиране на трансгранична мобилност в условията на COVID-19**

Онлайн събитие

За повече информация и регистрация вижте [ТУК](#).

---

17 ноември 2020 г.   **Промяната на държавата/мястото на работа поради COVID-19**

Онлайн събитие

За повече информация и регистрация вижте [ТУК](#).

За контакти:

адв. Ренета Петкова
Съдружник
rpetkova@deloittece.com

Редакционен екип:

адв. Звезделина Филова
Старши Мениджър
zfilova@deloittece.com

Симона Тонева
Адвокат
stoneva@deloittece.com

Екатерина-Мария Папазова
Правен сътрудник
epapazova@deloittece.com

Йоана Вълва
Правен сътрудник
jvalova@deloittece.com

Адвокатско дружество „Делойт Лигъл“
бул. „Ал.Стамболийски“ 103
София Тауър (Мол София)
гр. София 1303
България
Телефон: + 359 (2) 8023 300
Факс: + 359 (2) 8023 350
www.deloitte.bg

Делойт се отнася към едно или повече дружества -членове на Делойт Туш Томацу Лимитид („ДТТЛ“), както и към глобалната мрежата от дружества –членове и свързаните с тях дружества. ДТТЛ (наричано също „Мрежата на Делойт“) и всяко дружество-член са юридически самостоятелни и независими лица. ДТТЛ не предоставя услуги на клиенти. Моля, посетете www.deloitte.com/about, за да научите повече.

Делойт Лигъл означава правната практика на дружества - членове на Делойт Туш, Томацу Лимитид, свързани или асоциирани дружества, които предоставят правни услуги. Поради законови и регулаторни причини, не всички дружества - членове предоставят правни услуги.

Настоящата комуникация съдържа единствено обща информация и не следва да се разбира, че чрез нея Делойт Туш Томацу Лимитид или някое от неговите дружества - членове или свързани с тях дружества (заедно наричани „Мрежата на Делойт“), предоставят професионални консултации или услуги. Преди да вземете каквото и да е било решение или да предприемете действия, които биха имали отражение върху вашите финанси или бизнес, следва да се консултирате с квалифициран професионален консултант.

Никое дружество от Мрежата на Делойт не носи отговорност за каквито и да е загуби, претърпени от което и да е лице, осланищо се на настоящата публикация.